

**Uitvoeringstoets
Wet tegemoetkoming
loondomein**

UWV

27 oktober 2015

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Samenvattend oordeel	9
3.	Beoordelingspunten.....	9
a.	Uitvoerbaarheid.....	9
b.	Handhaafbaarheid	10
c.	Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum	10
d.	Effecten voor de klant	10
e.	Effecten op de benodigde capaciteit	11
f.	Enmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten.....	11
g.	Effecten op regeldruk (administratieve lasten)	11
h.	Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie.....	12
i.	Implementatie/risico/control	12
j.	E-dienstverlening/ E-werken	13
4.	Bijlagen	

1. Inleiding

Op 14 september 2015 heeft UWV het verzoek van de minister van SZW ontvangen (kenmerk 2015-0000241872) om het wetsvoorstel tegemoetkoming loondomein te beoordelen op aspecten van uitvoerbaarheid. Het verzoek is de uitvoeringstoets binnen de gebruikelijke termijn van zes weken na ontvangst te sturen.

Het voorgelegde wetsvoorstel tegemoetkomingen loondomein vervangt de huidige premiekortingsregelingen arbeidsgehandicapten, oudere werknemers en banenafpraak door een tegemoetkoming voor deze groepen. Met het wetsvoorstel wordt beoogd de verzilveringsproblematiek voor kleine werkgevers op te lossen en de handhaafbaarheid van de premiekortingen te verbeteren. Dit wordt bereikt door de werkgever de kortingen niet meer zelf te laten berekenen. UWV berekent de loonkostenvoordelen op basis van de bij UWV beschikbare informatie, waarna de beschikking en de betaling door de Belastingdienst worden verzorgd. De werkgever krijgt de kortingen voortaan na afloop van het kalenderjaar uitgekeerd. Voor alle vormen van loonkostenvoordeel is voortaan een doelgroepverklaring vereist. Bij afgifte van de doelgroepverklaring wordt door UWV en gemeenten getoetst of aan de voorwaarden voor de tegemoetkoming wordt voldaan. De lopende rechten huidige premiekortingen worden overgeheveld naar de nieuwe regeling.

De vorige versie van het wetsvoorstel riep op een aantal punten vragen op over de wijze waarop dit nieuwe proces vormgegeven moest worden. In de toets van 21 augustus heeft UWV daarom gemeld geen finaal oordeel te kunnen geven over de uitvoerbaarheid van het toen voorliggende voorstel. Over het onderdeel 'lage inkomensvoordeel' is alleen een quick scan verricht. De uitvoeringskosten kon UWV toen nog niet schatten. UWV heeft gemeld dat het voorstel met enige aanpassingen en onder een aantal voorwaarden uitvoerbaar is en dat onder voorwaarden uitvoering per 1-1-2017 (LIV) resp 1-1-2018 (LKV) haalbaar is. Tevens heeft UWV uitvoeringsrisico's benoemd, onder andere de afhankelijkheid van informatie en inspanningen van gemeenten en werkgevers. Concreet heeft UWV destijds als aandachtspunten genoemd:

- Overgangsrecht: dit was nog onvoldoende uitgewerkt.
- Nieuwe elementen in het wetsvoorstel, zoals Lager Inkomensvoordeel en samenloop hiervan met loonkostenvoordelen: deze wijzigingen zijn nog niet meegenomen in vorige uitvoeringstoets.
- Ten tijde van de vorige toets waren er nog openstaande vragen over de taakverdeling tussen UWV en Belastingdienst op het gebied van herzieningen en communicatie met werkgevers.
- Gegevens van gemeenten naar UWV: kunnen gemeenten de benodigde informatie tijdig en juist aanleveren?
- Gegevens van werkgevers zoals verloonde uren en de dienstverbanden van met name uitzendbranche zijn van groot belang voor een rechtmatige vaststelling van de tegemoetkomingen. Kunnen deze tijdig en juist worden aangeleverd?
- Uitvoeringskosten: deze zijn mede afhankelijk van bovenstaande punten en de mate waarin de te digitaliseren stappen zullen passen in de ICT-agenda van UWV.

Deze aandachtspunten hebben er toe geleid dat UWV destijds enkele randvoorwaarden heeft verbonden aan de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel. Deze randvoorwaarden worden in deze toets omschreven in de uitgangspunten en indien nodig herhaald bij de risico's.

De nu voorliggende toets betreft het wetsvoorstel van 14 september.

Een aantal onderdelen uit de eerder uitgebrachte uitvoeringstoets zijn in dit nieuwe wetsvoorstel aangepast. UWV heeft er daarom voor gekozen niet alleen de aanvullende onderdelen op te nemen in deze uitvoeringstoets, maar een nieuwe volledige uitvoeringstoets uit te brengen waarin de nieuwe elementen zijn opgenomen. De niet meer relevante passages uit de vorige uitvoeringstoets zijn niet overgenomen om de leesbaarheid te vergroten. In de voorliggende toets geeft UWV voor zover dat op dit moment kan een integraal beeld van de uitvoeringskosten van het voorstel.

Uitgangspunten

De Belastingdienst en UWV hebben voor de uitvoering van de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl) de volgende samenwerkingsafspraken gemaakt:

1. Het UWV en de gemeenten geven in het kader van de loonkostenvoordelen (LKV's) doelgroepverklaringen af aan werknemers voor wie recht bestaat op een tegemoetkoming of aan werkgevers die door de werknemer gemachtigd zijn een verklaring aan te vragen. De doelgroepverklaring is een Awb-beschikking. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is verantwoordelijk voor de afspraken met VNG en de gemeenten over de gegevensverstrekking van gemeenten naar het UWV die nodig is om uitvoering van het voorstel door het UWV mogelijk te maken. Uiterlijk 1 januari 2016 heeft het UWV hierover helderheid nodig.
2. Voor het kwalificeren van doelgroepverklaringen bij vergelijkbare buitenlandse uitkeringen, gaat het UWV uit van informatie van de betreffende werknemers. Bij hen ligt de bewijslast om te motiveren dat de buitenlandse uitkering kwalificeert als uitkering op grond waarvan de werkgever voor tegemoetkoming in aanmerking komt. Dit houdt in dat het UWV een oordeel velt op grond van de informatie die de werknemer aanlevert.
3. Voorafgaand aan de vaststelling van de tegemoetkoming (het lage-inkomensvoordeel (LIV) of de LKV) communiceert het UWV naar individuele werkgevers over het recht en de hoogte van de tegemoetkomingen (vooraankondiging) en richt daarmee een gelegenheid in voor werkgevers om te reageren op de informatie die aan deze vooraankondiging ten grondslag ligt. Reacties op onjuiste polisaangiften worden niet inhoudelijk in behandeling genomen, die kan de werkgever immers zelf herstellen.
4. De Belastingdienst stelt de tegemoetkomingen, herzieningen en uitspraken op bezwaar bij beschikking vast, waarvoor een geautomatiseerd massaal proces wordt ingericht. Het UWV doet hiervoor de berekeningen en geeft de gegevens eenduidig en eenvormig door aan de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft als taak het meedelen en uitbetalen/innen van de tegemoetkoming en de besluitvorming over het al dan niet herzien van de tegemoetkomingen Wtl. Daarnaast is de Belastingdienst het loket voor het ontvangen van bezwaarschriften en stelt de Belastingdienst indien nodig de boete vast. Voor bezwaar- en boetezaken richten het UWV en de Belastingdienst een gezamenlijk proces in, mede in het licht van het proces wat bestaat voor de gedifferentieerde premie en om eventueel ervaring op te doen voor de quotumheffing, waarvoor het UWV en de Belastingdienst een soortgelijk gezamenlijk proces gaan inrichten.
5. De handhavingstaak berust bij het UWV en de Belastingdienst gezamenlijk, waarbij het UWV in beginsel het recht, duur en hoogte van de faciliteit vaststelt en de Belastingdienst regulier de aanwezigheid van een doelgroepverklaring in de loonadministratie toetst. De Belastingdienst verricht daarnaast reguliere controle op loonaangifte. De Belastingdienst en het UWV maken afspraken over de wijze waarop handhavingssignalen worden doorgegeven. Het UWV berekent in afstemming met de Belastingdienst eventuele herzieningen die via de Belastingdienst bij beschikking worden gecommuniceerd met de werkgever.

6. Voor de uitvoering van het voorstel is van belang dat de kwaliteit van de gegevens uit de loonaangifte goed is, verder verbeterd en dat kwaliteitsborgende maatregelen getroffen worden. Het betreft hier met name 'aanvang dienstbetrekking' en 'einde dienstbetrekking' binnen de uitzendbranche, de opgegeven 'verloonde uren' en de 'verzoeken'. Hiervoor wordt aangesloten bij bestaande onderzoeken naar gegevenskwaliteit. Het UWV en de Belastingdienst gaan er vanuit dat de wetgever oog houdt voor consistentie van begrippen binnen het loondomein.
7. Bezwaarschriften tegen de tegemoetkomingen komen binnen bij de Belastingdienst. Bij inhoudelijke bezwaren stellen het UWV en de Belastingdienst gezamenlijk de feiten vast ten behoeve van de nieuwe berekening, conform de hiervoor opgenomen taakverdeling. Het gaat hier om een procestaak die al bestaat voor bezwaar tegen de gedifferentieerde premie. Indien bezwaar naar het oordeel van de inspecteur moet worden toegewezen, stelt het UWV de betreffende bedragen opnieuw vast op basis van de beschikbare gegevens.
8. Het UWV en de Belastingdienst streven naar een zo veel mogelijk gedigitaliseerd proces. Dat sluit aan bij het kabinetsstreven naar digitalisering. Dit betekent voor zowel werkgevers als werknemers dat de informatiestromen zo veel mogelijk gaan verlopen via de daarvoor gebruikelijke UWV-portalen.
9. Wat betreft het overgangsrecht stelt het UWV vast in hoeverre recht bestaat op een loonkostenvoordeel als in het laatste loontijdvak van 2017 recht bestond op premiekorting. Daartoe wordt samen met de Belastingdienst een proces ingericht, waarbij onderzoek wordt gedaan naar recht en resterende duur van het loonkostenvoordeel. Momenteel wordt in de loonaangifte geen onderscheid gemaakt tussen verschillende vormen van premiekorting arbeidsgehandicapte werknemer, terwijl deze varianten wel in afzonderlijke loonkostenvoordelen zijn opgenomen. Het vaststellen van het recht op LKV wordt sterk vereenvoudigd door al in 2017 in de loonaangifte een splitsing aan te brengen in de verschillende vormen van premiekorting. Het UWV en de Belastingdienst onderzoeken nog of deze uitbreiding in 2017 mogelijk is.
10. Het is van belang dat de invoering begeleid wordt met een afgestemde en gerichte communicatie richting werkgever. SZW richt zich op de primaire veranderingscommunicatie. Het UWV en de Belastingdienst richten hun reguliere communicatiekanalen in, waarbij het UWV zich primair richt op het recht en hoogte van de faciliteit en de Belastingdienst op het uitbetalingsproces.

Aanvullende opmerkingen UWV bij de uitgangspunten

Ad 1) Het proces van afgeven van doelgroepverklaringen is een grotendeels bestaand proces, dat uitbreiding vergt voor in ieder geval de categorie arbeidsgehandicapten en doelgroep banenafpraak. UWV streeft ernaar dit proces zoveel mogelijk te automatiseren om aanvraag van een doelgroepverklaring zo eenvoudig mogelijk te maken voor de klant en de aanvraag zo snel mogelijk te kunnen. Deze automatisering zal stapsgewijs en beheerst worden doorgevoerd. Ook zal UWV bij de afgifte voortaan al toetsen aan de voorwaarden voor de tegemoetkomingen. Gemeenten geven de doelgroepverklaring oudere werknemer af voor de doelgroep van de gemeenten, en zullen daarbij toetsen of aan de voorwaarden wordt voldaan. Over de gegevensverstrekking van gemeenten naar UWV die nodig is om uitvoering van het voorstel door UWV mogelijk te maken, loopt overleg met de VNG. Het voortouw hiervoor ligt bij

SZW. De uitkomst van dit overleg is van invloed op het oordeel over de uitvoerbaarheid. Uiterlijk 1 januari 2016 heeft UWV hierover helderheid nodig. Het beschikken over de juiste gegevens van gemeenten is een randvoorwaarde voor de uitvoerbaarheid van dit wetsvoorstel. UWV moet weten voor wie een doelgroepverklaring is afgegeven, ook als dat een doelgroepverklaring van de gemeente is geweest voor het loonkostenvoordeel oudere werknemer. Indien deze gegevens ontbreken zal UWV een verzoek om loonkostenvoordeel voor deze werknemer afwijzen, deze berekening gaat immers automatisch op basis van de bij UWV beschikbare informatie. Mocht op 1-1-2016 geen of onvoldoende duidelijkheid zijn over de gegevensverstrekking door gemeenten dan kan dat voor UWV aanleiding zijn het oordeel over de uitvoerbaarheid, haalbaarheid of de uitvoeringskosten te moeten herzien.

UWV gaat een administratie bijhouden van afgegeven doelgroepverklaringen en zal gedurende het jaar monitoren of de verzoeken in de loonaangifte overeen komen met de eerder afgegeven doelgroepverklaringen. UWV geeft de Belastingdienst een signaal als de werkgever onterecht een vinkje heeft gezet in de aangifte.

Wat betreft de aantallen merkt UWV op dat er meer soorten en als geheel meer doelgroepverklaringen verstrekt moeten gaan worden. UWV zal doelgroepverklaringen moeten verstrekken voor het loonkostenvoordeel arbeidsgehandicapten en voor scholingsbelemmeringen. Daarnaast verwacht UWV als gevolg van de banenafpraak een toename van de afgifte van de al bestaande doelgroepverklaringen voor de doelgroep banenafpraak. Het is niet afdoende als de werkgever beschikt over een kopie van de doelgroepverklaring banenafpraak, omdat bij de afgifte van de doelgroepverklaring banenafpraak nog niet getoetst kan worden of aan de voorwaarden voor het loonkostenvoordeel wordt voldaan. UWV zal bij het aangaan van een nieuwe dienstbetrekking immers ook moeten vaststellen of aan de voorwaarden voor de loonkostenvoordelen wordt voldaan. Indien de werknemer is opgenomen in het doelgroepenregister en de dienstbetrekking voldoet aan de voorwaarden zoals genoemd in deze wet dan zal UWV een doelgroepverklaring loonkostenvoordeel banenafpraak verstrekken. Ook verwacht UWV een toename in het aantal beoordelingen scholingsbelemmering. De aantallen af te geven doelgroepverklaringen voor de doelgroep banenafpraak nemen toe van 10.000 (waar eerste raming aantallen op was gebaseerd) in 2015/16 naar 12.000 in 2017/18 naar 14.000 vanaf 2019. De stimulerende werking wetsvoorstel is opgehoogd van 7.500 naar 8.000 omdat het aantal schollingsbelemmering meer stijgt dan in eerste prognose. Deze beoordelingen zien we in de praktijk stijgen vanwege hogere premiekorting dan die van de banenafpraak.

Aantallen doelgroepverklaring			
	2017	2018	2019 e.v.
Huidige realisatie	35.000	35.000	35.000
Stimulerende werking wetsvoorstel	8.000	8.000	8.000
BA erbij	12.000	12.000	14.000
Totaal doelgroepverklaringen	55.000	55.000	57.000
<i>Extra doelgroepverklaringen</i>	<i>20.000</i>	<i>20.000</i>	<i>22.000</i>

Ad 2) UWV gaat bij buitenlandse uitkeringen er vanuit dat een uitkering die geen ouderdoms-, ziekte- of nabestaandenuitkering is, in principe kwalificeert als uitkering waarvoor een doelgroepverklaring kan gelden. Op zich is dit foutgevoelig. UWV toetst de informatie van de werknemer marginaal. UWV kan daarnaast desgewenst informatie over aantallen bijhouden. De veronderstelling is dat het hier (voorlopig) om een betrekkelijk gering aantal zal gaan. Vanwege de complexiteit en de geringe aantallen wordt dit onderdeel niet of niet volledig geautomatiseerd.

Ad 5) Het herzieningsproces hebben UWV en Belastingdienst gezamenlijk uitgewerkt. Deze uitwerking heeft geleid tot een iets andere taakinvulling van het proces van de berekening van herzieningen op eerder vastgestelde loonkostenvoordelen, met meer taken die bij UWV terecht komen. De kostenindicatie van de rekenmodule van UWV komt daardoor nu hoger uit dan in de eerdere u-toets.

Ad 6) Het beschikken over de juiste dienstverbandgegevens van uitzendkrachten is van belang voor een juiste toekenning van de doelgroepverklaringen en de loonkostenvoordelen. Mocht hierover op 1-1-2016 geen of onvoldoende duidelijkheid zijn dan kan dat voor UWV aanleiding zijn het oordeel over de uitvoerbaarheid of over de uitvoeringskosten te (moeten) herzien. UWV kan in dat geval niet of niet altijd van polisgegevens uitgaan bij de uitgifte van doelgroepverklaringen bij de uitzendbranche hetgeen tot extra uitvraag en hogere uitvoeringskosten zal leiden.

Ad 8) Het digitale proces waarnaar UWV streeft, ziet er voor werknemers als volgt uit. De werknemer dient een aanvraag in via een op mijnuwv.nl beschikbare web applicatie. Daarnaast is er de mogelijkheid om contact op te nemen met het klant contact centrum van UWV. Verstrekking van de doelgroepverklaring loopt in principe via dezelfde weg. Voor niet digitaalvriendelijke blijft het mogelijk een papieren doelgroepverklaring aan te vragen via het klantcontactcentrum.

De communicatie met werkgevers verloopt via het werkgeversportaal. Nu kent UWV 90.000 actieve accounts binnen het werkgeversportaal. UWV start een acquisitiecampagne om de overige werkgevers ook te verleiden tot het aanmaken van een account op het portaal. Werkgevers kunnen indien gewenst (voorlopig) ook per brief worden benaderd. Werkgevers krijgen – net als nu – de mogelijkheid om met machtiging van de werknemer een doelgroepverklaring aan te vragen.

Het wetsvoorstel leidt tot twee loketten richting werkgevers: voor zowel de Belastingdienst (afrekenen met werkgevers) als UWV (vooraankondiging). De traditionele taakverdeling tussen UWV en BD waarbij de BD het loket is voor werkgevers en UWV het loket voor werknemers wordt hiermee – net als bij de quotumwet – losgelaten. UWV is met name ingericht op het bieden van een werknemersloket en heeft momenteel geen werkgeversloket dat is toegesneden op de activiteiten die voor de uitvoering van de WTL nodig zijn. De bestaande UWV-loketten spitsen zich toe op het deel van de werkgevers waarmee UWV in het kader van re-integratieactiviteiten contact heeft. Niet alle werkgevers zijn aangesloten op de bestaande kanalen. Het kunnen uitwisselen van de vooraankondiging met werkgevers vergt daarom het inrichten van een digitale voorziening voor UWV. Deze taakverdeling is ook voor werkgevers nieuw. In de communicatie zal helder uitgelegd moeten worden voor welke zaken de werkgever bij UWV terecht kan en voor welke bij de Belastingdienst. Voor sommige doelgroepverklaringen is er zelfs nog een derde loket: de gemeenten.

Ad 9) Het overgangsrecht, i.c. het omrekenen van de oude naar de nieuwe regeling, is een gezamenlijke inspanning van UWV en de Belastingdienst. De loonaangiften van 2017 en begin 2018 zullen de basis vormen voor een onderzoek naar recht en duur van de nog lopende premiekortingen. Dit onderzoek is een arbeidsintensief proces dat deels in 2017 en grotendeels in 2018 zal plaatsvinden. In een aantal gevallen zal de werkgever in die periode om aanvullende informatie worden gevraagd. Het onderzoek moet eind 2018 zijn afgerond, zodat bij de berekening in 2019 bekend is welke rechten er nog geldig zijn. Omdat de loonkostenvoordelen geen verlenging van het recht kennen bij onderbrekingen zal de einddatum van de overgeheveldde rechten gesteld worden op 3 jaar na aanvang van de dienstbetrekking waarop de korting van toepassing was, of één jaar na datum herplaatsing van de arbeidsgehandicapte werknemer. Er zullen door UWV en de Belastingdienst nog afspraken gemaakt worden met SZW en FIN over de wijze waarop werkgevers geïnformeerd worden over de uitkomsten van het onderzoek en de berekende resterende duur van deze loonkostenvoordelen.

Alleen daadwerkelijk toegepaste rechten zullen worden overgeheveld naar de nieuwe regeling. Slappende rechten of achteraf met terugwerkende kracht geclaimde premiekortingen zullen niet

worden overgeheveld naar de nieuwe systematiek, deze rechten eindigen per 1-1-2018. Het is daarom van belang dat werkgevers in 2017 zorgvuldig de nog geldende premiekortingen toepassen en administreren, en vervolgens de juiste informatie over deze dienstbetrekkingen en premiekortingen doorgeven via de loonaangifte.

Aandachtspunt hierbij is dat de volgorde van voorrang wijzigt per 1-1-2016 en per 1-1-2018 weer: In 2016 zal de lagere premiekorting banenafpraak altijd voorgaan op andere premiekortingen. In 2018 wordt deze volgorde losgelaten en wordt bij gelijktijdig recht op meerdere loonkostenvoordelen alleen het hoogste bedrag uitbetaald. Bij gelijktijdig recht op loonkostenvoordeel oudere werknemer en loonkostenvoordeel banenafpraak zal het hoogste van beide bedragen (de LKV oudere werknemer) voorgaan. Het huidige wetsvoorstel sluit hiermee niet aan bij de situatie zoals die in 2016 en 2017 zal gelden bij de premiekortingen. Dit is een complicerende factor bij de uitwerking van het overgangsrecht, omdat UWV niet beschikt over informatie over de toegepaste variant van de premiekorting.

Het kan bij de uitvoering van het overgangsrecht helpen als de werkgever al in 2017 in de loonaangifte kan aangeven welke premiekorting arbeidsgehandicapte werknemer er is toegepast.

Ten slotte heeft UWV de volgende opmerkingen die van wetstechnische aard zijn en die van invloed zijn op het oordeel de uitvoerbaarheid:

- Het verstrekken van doelgroepverklaringen gebeurt op basis van de combinatie bsn werknemer / fiscaal-nummer werkgever. Dat geldt ook voor personen die een verklaring aanvragen op een gelijk gestelde buitenlandse uitkering.
- De vooraankondiging verstrekt UWV alleen aan werkgevers waarvoor ten minste voor een werknemer in de loonaangifte een verzoek voor een tegemoetkoming is ingediend (of waarvoor LIV wordt berekend).

Hetzelfde geldt voor het verstrekken van beschikkingen door de Belastingdienst.

- Voor wat betreft dienstverbanden zoals bedoeld in het wetsvoorstel, kijkt UWV naar inkomstenverhoudingen zoals die staan in de polisadministratie. Bij een reeks aansluitende inkomstenverhoudingen kijkt UWV naar de eerste inkomstenverhouding. Deze geeft immers de datum van Indiensttreding weer.
- Als de maximale termijn van 3 jaar is versterken en een onderbreking van tenminste 6 maanden heeft plaatsgevonden in de dienstbetrekking, kan een nieuw recht bij dezelfde werkgever ontstaan op LKV.
- Werknemers vragen thans veelal binnen 3 maanden na aanvang van de dienstbetrekking een doelgroepverklaring aan. Daar vanuit gaande is het risico op een hausse aan aanvragen voor doelgroepverklaringen en correctieberichten op één moment, bijvoorbeeld kort voordat UWV de tegemoetkomingen gaat berekenen, beperkt. Als in de praktijk die termijn vaak blijkt te worden overschreden, kan de behoefte ontstaan aan het wettelijk regelen van een aanvraagtermijn.
- In verband met mogelijke piekbelasting die het nieuwe proces met zich mee zou kunnen brengen en het arbeidsintensieve onderzoek bij bezwaar, gaan UWV en Belastingdienst er vanuit dat de termijn voor het doen van uitspraak op bezwaar (tijdelijk) mag worden verhoogd tot 6 maanden.
- Daar waar het wetsvoorstel het heeft over 'de maand voorafgaand aan de aanvang van de dienstbetrekking', wordt dit gelezen als 'de kalendermaand voorafgaand ...'.

Vervolg uitvoeringstoets

Mede aan de hand van de voorgaande uitvoeringstoets en de boven vermelde uitgangspunten, beoordeelt UWV hieronder het voorstel op de volgende aspecten:

- a. Uitvoerbaarheid
- b. Handhaafbaarheid
- c. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum
- d. Effecten voor de klant
- e. Effecten op de benodigde capaciteit
- f. Eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten
- g. Effecten op regeldruk (administratieve lasten)
- h. Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie
- i. Implementatie/risico/control

- j. E-dienstverlening / E-werken

2. Samenvattend oordeel

Het voorstel is voor UWV uitvoerbaar en haalbaar per de gewenste inwerkingtredingsdata (1-1-2017 voor LIV en 1-1-2018 voor LKV).

Behalve de eerder vermelde uitgangspunten, die gelden als voorwaarden voor de uitvoerbaarheid, zal UWV tijdig een verzoek tot implementatie moeten ontvangen om de gewenste Inwerkingtredingsdata te kunnen halen.

Daarnaast gelden onverkort een aantal voorwaarden die ook in de eerdere toets zijn genoemd:

- Gemeenten zullen het proces van afgifte en administreren van doelgroepverklaringen zodanig moeten aanpassen dat UWV bij de berekening van de loonkostenvoordelen over volledige en juiste informatie beschikt. UWV is niet verantwoordelijk voor de handhaving bij gemeenten. Zie uitgangspunt 1 en ad 1 op bladzijde 4 en 5.
- Werkgevers moeten de begin- en einddata van dienstbetrekkingen tijdig en juist aanleveren. Dit is met name een aandachtspunt in de uitzendbranche omdat hier afwijkende regels worden gehanteerd. Deze regels zullen moeten worden aangepast. Zie uitgangspunt 6 en ad 6 op bladzijde 4 en 7.
- De verloonde uren zullen correct moeten worden gevuld. Hiervoor is het nodig dat de instructies voor werkgevers worden verduidelijkt.

3. Beoordelingspunten

a. Uitvoerbaarheid

Het wetsvoorstel is uitvoerbaar onder de eerder genoemde uitgangspunten.

In de eerdere uitvoeringstoets heeft UWV vanuit nieuw aan UWV toe te kennen taken een aantal risico's benoemd voor de uitvoerbaarheid. Een deel van deze risico's is nog actueel. Het gaat hier onder meer over de volgende elementen van het wetsvoorstel:

- Meer (soorten) doelgroepverklaringen.
- Afhangelijkheid van het proces en gegevens van gemeenten en werkgevers, ook en vooral wat betreft start, einde en elkaar opvolgen van dienstbetrekkingen.
- De samenwerkingsafspraken met de Belastingdienst zijn nog niet volledig uitgewerkt. De Belastingdienst en UWV geven deze uitwerking verder gezamenlijk vorm.
- (De controle op) doelgroepverklaringen op grond van buitenlandse uitkeringen.
- Het ingewikkelde overgangsrecht.

UWV heeft gemerkt dat het nu voor uitvoeringstoets voorgelegde voorstel op onderdelen dusdanig is aangepast dat het voorstel minder uitvoeringsrisico's heeft (zoals het aangepaste overgangsrecht). Op andere onderdelen blijven dergelijke risico's aanwezig. De eerder geformuleerde uitgangspunten gelden mede ter beperking van deze risico's. Onder punt i (Implementatie / risico / control) komen we nog op deze risico's terug.

UWV heeft samen met de Belastingdienst nog een aantal wetstechnische opmerkingen geformuleerd. Deze zijn opgenomen in de bijlage.

Voor vergaande digitalisering van het uitvoeringsproces geldt dat de authenticatiemiddelen van Idensys (vervanging DigiD, e-herkenning, e-machtiging) tijdig beschikbaar moeten zijn voor de realisatie van de digitale componenten van het proces.

In verband met een beheerste invoering van de digitalisering zal het proces in het begin nog enkele handmatige onderdelen kennen die na invoering van het wetsvoorstel alsnog gedigitaliseerd zullen worden. UWV streeft er hierbij naar om in ieder geval de interactie met werknemers en werkgevers zoveel mogelijk digitaal te faciliteren.

b. Handhaafbaarheid

UWV is voor de handhaving in grote mate afhankelijk van de Belastingdienst en de wijze waarop gemeenten het proces voor afgifte van doelgroepverklaringen zullen vormgeven. UWV heeft geen rol in het controleren van de gemeenten. Voor de overige onderdelen zullen UWV en BD afspraken maken over de samenwerking bij de handhaving.

Voor UWV beperkt de handhaving bij de berekening van de LKV's zich tot het controleren van de door werkgevers vermelde verzoeken tot tegemoetkoming LKV ('vlnkjes') aan de hand van het overzicht van doelgroepverklaringen. Voor werknemers waarvoor werkgevers een tegemoetkoming aanvragen zonder dat zij in het overzicht van doelgroepverklaringen staan, zal UWV geen tegemoetkoming berekenen. Deze werknemers zullen niet voorkomen in de vooraankondiging en in de bedragen die UWV aan de Belastingdienst verstrekt in het kader van het uitbetalen van de tegemoetkoming aan werkgevers.

Voor wat betreft de verloonde uren, de dienstverbandgegevens en het jaarloon (ten behoeve van LIV) gaat UWV bij de afgifte van de doelgroepverklaring en bij de berekening van de tegemoetkomingen uit van de polisadministratie. Dit zal goed gecommuniceerd moeten worden aan werknemers en werkgevers. UWV en de BD zullen beide alert zijn op signalen die er op kunnen duiden dat er (opzettelijk) foutieve informatie wordt verstrekt door de werkgever of de werknemer. UWV en Belastingdienst zullen de komende jaren extra aandacht besteden aan de betreffende gegevens in de loonaangifte middels trendonderzoeken en plausibiliteitscontroles. De Belastingdienst kan op grond van het wetsvoorstel indien nodig boetes opleggen voor het aanleveren van foutieve informatie in de loonaangifte.

UWV is verantwoordelijk voor de afgifte van de elgen doelgroepverklaringen en eventuele bezwaren daartegen. UWV is ook verantwoordelijk voor de handhaving op onterecht aangevraagde danwel onterecht afgegeven doelgroepverklaringen. Ten slotte gaat UWV voor doelgroepverklaringen van gemeenten uit van wat gemeenten hierover aanleveren, handhaving op de werkwijze van gemeenten is geen taak van UWV. Indien UWV onjuiste informatie krijgt van de gemeenten kan dit verderop in het proces extra werk met zich meebrengen voor werkgevers, UWV en de Belastingdienst.

Over hoe te handelen als werkgevers in bezwaar gaan tegen de beschikking van de Belastingdienst, richten de Belastingdienst en UWV een gezamenlijk proces in. Dit proces zal worden geënt op het gezamenlijke proces van UWV en Belastingdienst bij bezwaar tegen premiebeschikkingen van de Belastingdienst.

c. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum

De beoogde invoeringsdata van de onderdelen van het wetsvoorstel, i.c. 1-1-2017 voor het LIV en 1-1-2018 voor het LKV, zijn voor UWV haalbaar mits UWV uiterlijk 1-1-2016 een verzoek tot implementatie ontvangt. Tevens dient de Informatiestroom van gemeenten naar UWV per 1-1-2018 operationeel te zijn.

d. Effecten voor de klant

Het voorstel heeft effecten op de klant. Arbeidsgehandicapten en werknemers uit de doelgroep banenafpraak moeten door het voorstel een doelgroepverklaring gaan aanvragen, willen hun werkgevers in aanmerking komen voor het LKV. Deze nieuwe klanten zullen de doelgroepverklaring moeten overhandigen aan de werkgever. Ook zullen werknemers voortaan bij iedere nieuwe werkgever opnieuw een doelgroepverklaring moeten aanvragen omdat de geldigheid van de

doelgroepverklaring alleen toeziet op de dienstbetrekking waarvoor deze is aangevraagd. Werknemers uit EU-landen zullen met bewijsstukken aannemelijk moeten maken dat ze in aanmerking komen voor een doelgroepverklaring.

e. Effecten op de benodigde capaciteit

De uitvoering van deze wet vergt uitbreiding van de capaciteit voor het beoordelen van aanvragen voor doelgroepverklaringen, voor het beoordelen van degenen die mogelijk in aanmerking komen voor een doelgroepverklaring wegens het ondervinden van scholingsbelemmeringen, en voor het afhandelen van reacties en bezwaar- en beroepszaken. In de uitvoeringskosten is hiermee rekening gehouden.

Bij de raming van de benodigde capaciteit voor de afhandeling van reacties van werkgevers op de vooraankondiging en de af te handelen bezwaarzaken is samen met de Belastingdienst een schatting gemaakt van de verwachte aantallen. Mocht dit aantal in de praktijk fors hoger uitvallen, dan kunnen de kosten voor het afhandelen van deze reacties hoger uitvallen.

fte gevolgen	2018	2019	2020 e.v.
Totaal	39,2	39,2	32,2

f. Eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten

UWV zal bij ingangsdatum wetsvoorstel aanvankelijk een deels handmatig uitvoeringsproces kennen. De incidentele kosten bij invoering daarvan bedragen € 3,69 mln.

De structurele kosten vanaf 2020 en verder bedrage € 3,54 mln. In de jaren 2018 en 2019 bedragen de structurele kosten respectievelijk € 3,41 en € 3,94 mln. op jaarbasis.

Totaal kosten (€mln)	2016	2017	2018	2019	2020 e.v.
Totaal incidentele kosten	0,16	2,85	0,68		
Totaal structurele kosten	-	-	3,41	3,94	3,54

Op lange termijn streeft UWV naar een zo veel mogelijk digitaal proces. Voor een deel zijn de kosten hiervan nog niet te schatten in verband met samenloop met een aantal andere projecten. Conform één van de varianten van de KAUT-systematiek (kosten automatisering uitvoeringstoetsen) stelt UWV voor eerst een haalbaarheidsonderzoek te verrichten naar de digitale variant. De kosten van dit onderzoek bedragen € 100.000. Dit onderzoek zal de haalbaarheid en de kosten van die variant in kaart brengen. De kosten voor dit onderzoek komen bovenop de hiervoor genoemde incidentele uitvoeringskosten.

Eveneens conform KAUT heeft UWV een checklist opgesteld waarmee meer inzicht kan worden verkregen in de onzekerheden die bestaan over de gevolgen van een voorstel voor de ICT van UWV. Deze checklist is opgesteld op basis van een negental risicofactoren waarvan is vastgesteld dat ze leiden tot een grote mate van onzekerheid.

De checklist is in de bijlage opgenomen.

g. Effecten op regeldruk (administratieve lasten)

Het voorstel verlaagt de regeldruk voor bedrijven. In de huidige systematiek van premiekortingen moeten werkgevers zelf de korting berekenen. Dat is in de nieuwe systematiek niet meer nodig. Werkgevers hoeven slechts in de loonaangifte te vermelden voor welke werknemers zij voor

tegemoetkoming in aanmerking willen komen. De berekening van de tegemoetkoming LKV doet UWV.

Het LIV ontvangen werkgevers automatisch, zonder dat zij daarvoor in de loonaangifte iets hoeven doen.

De regeldruk voor burgers wijzigt. Hiervoor is relevant dat de huidige procedure van aanvragen en verstrekken van doelgroepverklaringen wijzigt. Degenen die vallen onder de doelgroep LKV arbeidsgehandicapte werknemer (in dienst nemen en herplaatsen) en de doelgroep banenafpraak zullen voortaan ook een doelgroepverklaring moeten aanvragen. UWV probeert dit zoveel mogelijk te digitaliseren om de administratieve last voor de klant te beperken. Deze digitalisering zal gefaseerd moeten worden ingevoerd omdat op basis van de thans beschikbare informatie teveel onzekerheden bestaan om de digitaliseringsslag in één keer te maken. Voor degenen met een buitenlandse uitkering betekent het voorstel dat zij aannemelijk moeten maken dat zij in aanmerking komen voor een doelgroepverklaring. Dat betekent een verhoging van de administratieve lasten voor deze uitkeringsgerechtigden.

h. Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie

De wetgever heeft op het vlak van de niet-financiële verantwoordingsinformatie geen wensen kenbaar gemaakt. Mocht de wetgever achteraf toch behoefte hebben aan niet-financiële verantwoordingsinformatie dan is daar in deze uitvoeringstoets geen rekening mee gehouden

Voor de financiële verantwoording zal de Belastingdienst zorgdragen, aangezien de tegemoetkomingen niet ten laste komt van de fondsen en alleen de Belastingdienst kennis heeft van de daadwerkelijk aan werkgevers betaalde bedragen.

UWV gaat er vanuit dat er wel beleidsinformatie nodig zal zijn over aantallen en soorten aangevraagde doelgroepverklaringen en loonkostenvoordelen, wellicht in het bijzonder over doelgroepverklaringen voor buitenlandse uitkeringsgerechtigden. Mocht de wetgever achteraf toch behoefte hebben aan gedetailleerdere informatie dan is daar in deze uitvoeringstoets geen rekening mee gehouden. UWV kan voor de beleidsinformatie alleen informatie verstrekken die ten behoeve van de uitvoering van dit proces noodzakelijkerwijs wordt bijgehouden.

i. Implementatie/risico/control

Voor de implementatie onderkent UWV de volgende uitvoeringsrisico's waaraan extra aandacht besteed zal worden en waar mogelijk nog extra kosten uit kunnen voortvloeien:

- Als (enkele van) de uitgangspunten niet gedeeld worden door de wetgever, sluit de voorliggende u-toets mogelijk niet aan op wat de wetgever voor ogen heeft. Bijstelling van de uitgangspunten kan leiden tot bijstelling van de kosten en mogelijk ook van het oordeel over de uitvoerbaarheid.
- UWV signaleert samenloop van meerdere voorstellen bij de wetgever, die binnen UWV een beslag doen op capaciteit. Het gaat hier met name om de Wet banenafpraak en quatum arbeidsbeperkten en het voorliggende voorstel van de WTL. De beoogde inwerkingtredingsdata van deze voornemens vallen niet allemaal samen. Desalniettemin betekent deze samenloop risico's voor (de implementatie van) op elkaar inwerkende uitvoeringsprocessen.
- Momenteel is nog niet duidelijk of en wanneer alle stappen van de aanvraag van de doelgroepverklaring gedigitaliseerd kunnen worden. De huidige kostenopgave is gebaseerd op een deels handmatige verwerking bij de start van de implementatie. Of en in hoeverre de rest van het proces gedigitaliseerd kan worden is afhankelijk van meerdere externe randvoorwaarden, zoals overige wetswijzigingen, de stand van zaken van de implementatie van e-herkenningsmiddelen, de kwaliteit van de loonaangiftegegevens in 2018 en de mate waarin UWV werkzaamheden zal moeten aanbesteden. De kosten van volledige digitalisering zijn ten tijde van deze u-toets nog niet volledig te geven. Middels een haalbaarheidsanalyse zal UWV in kaart brengen of en tegen welke kosten het proces voor de klant nog verder

vereenvoudigd kan worden. UWV streeft hierbij naar een zoveel mogelijk geautomatiseerde afgifte van de doelgroepverklaring.

- Het feit dat de werkgever de polisgegevens zelf inzendt en via correcties kan manipuleren wordt door handhaving als risico aangemerkt. UWV en BD zullen beide alert moeten zijn op signalen die hierop wijzen. In de wet is een extra boetebepaling opgenomen zodat door de Belastingdienst kan optreden tegen werkgevers die al dan niet opzettelijk verkeerde gegevens over het recht op loonkostenvoordeel en over het aantal verloonde uren aanleveren.
- Mogelijk leidt de werkwijze met vooraankondiging en berekening achteraf tot veel reacties en signalen over de loonaangiftegegevens en over de doelgroepverklaringenadministratie. Met de Belastingdienst is afgesproken al tijdens het lopende kalenderjaar de juistheid van de benodigde gegevens te controleren om zo reacties bij de vooraankondiging en in de bezwaarfase zoveel mogelijk voor te zijn.

j. E-dienstverlening/ E-werken

UWV streeft ernaar zoveel mogelijk producten en diensten aan te bieden via e-dienstverlening. Voor de implementatie hiervan is UWV afhankelijk van e-herkenning en e-machtiging. Omdat volledige digitalisering van het proces voor afgifte van de doelgroepverklaring een groot aantal systemen en afdelingen raakt zal dit proces gefaseerd gedigitaliseerd worden, waarbij UWV er naar streeft de dienstverlening voor de klant zo eenvoudig mogelijk te maken.

BIJLAGE 1 Checklist KAUT

Risicofactor	UWV/SZW	laag	middel	hoog
1. Is er ervaring met het type ICT-aanpassing (aanpak en oplossing) dat nodig is?	UWV			x
2. Hoe complex is de ICT-aanpassing, gemeten in aantal geraakte systemen, koppelingen en infrastructuur?	UWV			x
3. Is het wetsvoorstel afgerond bij aanvang u-toets?	SZW / UWV		x	
4. Is UWV tijdig betrokken in de beleidsfase?	SZW / UWV		x	
5. Is de IV-kolom tijdig betrokken en zijn de nieuwe processen en consequenties daarvan voor ICT in kaart gebracht?	UWV		x	
6. Is lagere regelgeving (voor zover relevant) uitgewerkt voor aanvang u-toets?	SZW / UWV	x		
7. Zijn er externe afspraken gemaakt over de datum waarop de wetgeving in werking dient te treden?	SZW / UWV		x	
8. Hangt de realisatie van niet-standaard voorzieningen af van verschillende leveranciers die moeten samenwerken en/of van nieuwe leveranciers?	UWV		x	
9. Is er sprake van samenloop met andere wijzigingen?	UWV			x

Ad 1. Het proces kent een grote variatie in te digitaliseren stappen. Voor zover het aanpassingen betreft waar UWV ervaring mee heeft is in deze uitvoeringstoets een kostenraming opgenomen. Voor een aantal van deze ICT-aanpassingen geldt dat UWV nog niet of nauwelijks ervaring heeft kunnen opdoen. Verder geldt dat de ervaring die er wel met het type ICT-aanpassing ons leert dat een zorgvuldige analyse nodig is voor een goede kostenraming. Deze ICT kosten kunnen nu nog niet met voldoende zekerheid vastgesteld worden om een onderbouwde claim te kunnen formuleren voor dit deel van de automatiseringskosten.

Ad 2. Voor het afgeven van de doelgroepverklaring en het berekenen van de loonkostenvoordelen zijn meerdere informatiebronnen nodig. Daarbovenop kan de klant bij het aanvragen van de doelgroepverklaring ook nog wijzigingen doorgeven in de bij ons bekende Informatie. De koppelingen met de verschillende administraties zullen gefaseerd moeten worden ingevoerd om de invoering ervan beheerst te kunnen laten verlopen. Deze ICT kosten kunnen nu nog niet met voldoende zekerheid vastgesteld worden om een onderbouwde claim te kunnen formuleren voor dit deel van de automatiseringskosten.

Ad 3: Het wetsvoorstel is afgerond, maar er zijn nog wat aandachtspunten. Ad 4: UWV is in een vroeg stadium betrokken maar de contouren van het wetsvoorstel lagen toen al redelijk vast.

Verder zijn op het laatst nog grote wijzigingen doorgevoerd waarbij UWV slechts kort de tijd had om mee te denken.

Ad 5: De IV-kolom is tijdig betrokken, maar zoals gezegd zijn er op het laatste moment nog wijzigingen doorgevoerd die aanleiding geven voor nadere analyse

Ad 6: N.v.t.

Ad 7: De datum van inwerkingtreding staat vast. Er lijkt voldoende implementatietijd te zijn mits de implementatieopdracht tijdig gegeven wordt.

Ad 8: momenteel is nog niet helder welke ICT-leveranciers de opdrachten gaan uitvoeren. UWV verwacht hier niet veel problemen maar ziet de afstemming tussen de leveranciers altijd als aandachtspunt.

Ad 9: Er lopen op dit moment een aantal grote trajecten bij UWV, waardoor er een grote afhankelijkheid is voor wat betreft de voor deze trajecten benodigde capaciteit van medewerkers van UWV en de ICT-leverancier. Implementatie van de WTL vergt continue afstemming tussen verschillende projecten en divisies binnen UWV. Een stapsgewijze en gefaseerde invoering met mijlpalen draagt bij aan de beheersbaarheid van de digitalisering van de WTL.

Conclusie KAUT:

Vanwege punt 1, 2 en 9 kan UWV op onderdelen momenteel nog geen definitieve kostenopgave opnemen in de uitvoeringstoets. De implementatie van de digitalisering van deze processtappen zal gefaseerd worden begroot en ingepland, waarbij sommige onderdelen van het proces aanvankelijk handmatig uitgevoerd zullen worden om de datum van invoering zeker te stellen. UWV zal op punt 1 en 2 (nieuw type ICT-voorziening en complexiteit van de koppelingen) een haalbaarheidsanalyse uitvoeren, de kosten voor deze analyse zijn meegenomen in deze uitvoeringstoets. De uitkomsten van de analyse zullen inzicht bieden in de haalbaarheid en de automatiseringskosten van de vervolgstappen. De kosten voor de handmatige tussenoplossingen zijn wel in deze uitvoeringstoets verwerkt. De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek naar de resterende ICT-aanpassingen zullen met SZW besproken worden in verband met de financiering van deze digitale aanpassingen.